

Віддамо голоси обранцям народу!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Я знаю, что грудь обжигает
волненье:
За все ты в ответе, как мира
солдат.
И люди тебе оказали доверье,
Высокое званье у нас —
депутат!
Чтоб зори над шаром земным
лучезарно
Всходили, чтобы песней звенел
наш маршрут,
В торжественном зале тебе
солидарно
Свой голос все люди труда
отдают.
Как ярко средь будничных дел
настоящих
Горит для людей депутатская
стрема!
Для счастья, для радости дней
предстоящих
Ты все вдохновение обязан
отдать.
Чтоб новые стройки явились
как чудо,
Чтоб наше грядущее пело,
как сад,
Доверье тебе оказали мы,
люди:
Высокое званье у нас —
депутат!

АНАТОЛИЙ ЯНИ

знанкові каєри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВІДАННЯ XXXIX

№ 22 (1158)

14 ЧЕРВНЯ 1974 р.

Ціна 2 коп.

НЕПОРУШНИЙ БЛОК КОМУНІСТІВ І БЕЗПАРТІЙНИХ

16 червня трудящі нашої країни у дев'ятій раз обирали
муть найвищий орган державної влади — Верховну Раду Союзу РСР.

Передвиборна кампанія і самі вибори завжди проходять у нас як важлива політична подія. У висунені кандидатів у депутати, в наказах майбутнім народним обранцям, у зауваженнях та пропозиціях на адресу державних органів і громадських організацій, у самому голосуванні, у постійному контролі трудящих за діяльністю виборних органів знаходить свій яскравий і повний вияв воля всього радянського народу, яка з усією повнотою втілена у політиці нашої ленінської Комуністичної партії. Ось чому кожні вибори — це і всенародне схвалення діяльності партії, і демонстрація дедалі міцніючих її зв'язків з масами, ще тіснішого згуртування партії і народу в ім'я нових перемог комунізму.

Комуністична партія — політичний вождь і авангард народних мас — її на ниніших виборах виступає спільно з профспілками, комсомолом та іншими громадськими організаціями і товариствами трудящих у непорушному блоці з безпартійними.

Виборчий союз комуністів і безпартійних — це яскравий вияв глибокого демократизму радянського, соціалістичного суспільного ладу. В нашій демократії втілюється морально-політична та єдинаєдність народу. Класову основу всенародного блоку комуністів і безпартійних становить союз робітничого класу і колгоспного селянства. Об'єднання комуністів і безпартійних на виборах має на меті забезпечити обрання до органів державної влади кращих синів і дочек народу.

Для радянського депутата нема і не може бути нічого вищого, ніж інтереси народу, інтереси, які виражає політика Комуністичної партії. Саме тому виборці дають своїм кандидатам — комуністам і безпартійним — наказ: в усіх своїх діях керуватися політикою партії, наполегливо боротися за втілення в життя її програми, твердо стояти на її позиціях.

Ідея блоку комуністів і безпартійних лежить в основі політики і діяльності партії на виборах до державних органів усіх ступенів. І завжди цей непорушний народний блок здобував яскраві перемоги. Так, на виборах 1970 року до Верховної Ради Союзу РСР абсолютно більшістю голосів (99,74 процента — за кандидатів у депутати Ради Союзу і 99,79 — за кандидатів у депутати до Ради Національностей) було обрано всіх кандидатів всенародного блоку комуністів і безпартійних. Серед народних обранців 72,3 процента становили члени і кандидати у члени КПРС; 27,7 процента — безпартійні. Таку ж переконливу перемогу здобув блок комуністів і безпартійних і на минулорічних виборах до місцевих Рад.

Всі історичні перемоги, здобуті радянським народом під керівництвом ленінської партії, стали можливими тому, що Комуністична партія постійно змінювала єдність і зв'язки з масами, відповідно до об'єктивних вимог історичного розвитку спрямовувала їх свідому діяльність.

Насамперед заявляє керівництву Комуністичної партії, єдності партії з робітничим класом і найбіднішим селянством, спільноти їх історичної мети перемогла перша в світі соціалістична революція; були здійснені індустриалізація країни, колективізація сільського господарства, культурна революція. Єдність інтересів усіх верств населення країни, досягнута в процесі цих докорінних соціальних перетворень, стала тією основою, на якій зміцніло непорушне братерство трудящих різних націй, виникла нова історична спільність людей — радянський народ. Єдність партії і народу — джерело історичної перемоги Радянського Союзу над німецько-фашистськими загарбниками у Великій Вітчизняній війні. Єдність партії і народу під прапором ленінізму — ось невичерпне джерело трудового героїзму мас, який увінчався побудовою розвинутого соціалістичного суспільства.

Ось чому радянські люди з гордістю говорять про велику партію комуністів словами В. І. Леніна: «Її ми віримо, в ній ми бачимо розум, честь і совість нашої епохи» (Пов. зібр. тв., т. 34, стор. 88).

Єдність комуністів і безпартійних, їх непорушний союз ґрунтуються на тому, що сама партія — це частина народу, його передовий загін, це ті ж робітники, колгоспники, представники інтелігенції. Відповідно до класової природи нашої партії ЦК КПРС, партійні комітети на місцях послідовно здійснюють курс на забезпечення провідної ролі робітників у соціальному складі КПРС.

Комуністична партія завжди була масовою партією і своїми зв'язками з трудящими, і кількісним складом — сьогодні в лавах КПРС понад 15 мільйонів чоловік. Для партії, як і для кожного комуніста, не може бути іншої мети, інших турбот, ніж служіння народу.

Побудова комунізму в нашій країні — велика мета КПРС, всього радянського народу. Створити найсприятливіші умови для здійснення такої мети — цього добиваються партія і наша держава у своїй міжнародній політиці.

Нинішні вибори до Верховної Ради Союзу РСР відбуваються у період важливих позитивних зрушень на міжнародній арені. Дальше зміцнення могутності і згортованості світової системи соціалізму, поступовий поворот до розрядки міжнародної напруженості, дедалі повніше утвердження принципу мирного співіснування держав з різним суспільним ладом, важливі зрушения у відносинах між СРСР і США, ліквідація небезпечних воєнних вогнищ і політичне врегулювання в ряді районів світу — у всьому цьому видно торжество розробленої ХХІV з'їздом КПРС Програми миру.

Все це результат наполегливої і послідовної міжнародної діяльності ЦК КПРС, його Політбюро. Такі гуманні, послідовно класові цілі та історичні результати, їх втілення в життя одностайно підтримує і схвалює весь радянський народ, вони привертають до себе гарячі симпатії трудящих, людей доброї волі у всьому світі.

Виборчою платформою блоку комуністів і безпартійних є політика КПРС, науково обґрунтована в рішеннях з'їздів і Пленумів ЦК, виражена у законодавчих актах найвищого органу державної влади. Йдучи на нинішні вибори, Комуністична партія має чим звітувати. Успішно виконується соціально-економічна програма дев'ятої п'ятирічки, у радянського народу є тверда впевненість у тому, що історичні накреслення ХХІV з'їзду КПРС будуть здійснені.

Перемога всенародного блоку комуністів і безпартійних на наступних виборах стане новим яскравим виявом довір'я трудящих до ленінської партії, схваленням великої справи, якій беззупітано служить партія, — справи побудови комунізму. Комуністична партія високо цінує це довір'я, черпає в ньому нові сили і впевненість у боротьбі за нове торжество ідеалів найсправедливішого суспільства на землі.

16 червня колектив університету візьме участь у виборах до Верховної Ради СРСР. Ми віддамо свої голоси за політику партії, політику миру, за дальший розвиток економіки і науки, за розвідку нашого суспільства.

Всі на вибори! Віддамо свої голоси кандидатам непорушного блоку комуністів і безпартійних!

ГОРИТЬ ВОГНИК АГІТПУНКТУ

Кожен день наближає нас до знаменної в житті Батьківщини дати. Від виборів до виборів зростають економіка, культура і наука Країни Рад, добробут її народу.

Жваво зараз в агітпункті університету. Велика простора кімната на першому поверсі готового корпусу гостинно запрошує виборців. Тут завжди свіжі газети, журнали, підібрана необхідна література.

Особливо багато роботи у наших агітаторів. Вони вже закінчили складання списків, запросили виборців взяти участь у голосуванні. Першими заїхали що роботу агітатори з юридичного факультету (В. І. Підопригора і Л. Д. Долгополова), біологічного факультету (М. М. Стамбольський, М. М. Джуркубаєв, Л. І. Гарба), історичного факультету (В. С. Конфасюк і А. І. Доля).

Іде активна підготовка до виборів у Верховну Раду СРСР. В агітпункті постійно відбуваються лекції, бесіди агітаторів з виборцями. Минулou суботу доцент Р. Личковський прочитав лекцію на тему: «Ідеологічна боротьба в умовах розріядки міжнародної напруженості».

Бажаючи манути змогу отримати кваліфіковану консультацію у юриста, лікаря, які щосуботи чігають у нашому агітпункті.

Ідуть останні приготування. Завтра агітпункт працює з 8-01 до 21-ї години. Практично вже все підготовлене. Закінчується технічна робота: драпірування урн, зроблено «шахматку», до якої внесено 2449 номерів (стільки виборців візьмуть участь у голосуванні на нашій виборчій дільниці), що значно полегшило роботу виборчої комісії, допоможе швидко і чітко визначити кількість тих, що проголосували.

У неділю ми приїдемо на виборчу дільницю, щоб проголосувати за кандидатів народу, за мир і пірацю, за дальший розвідок рідної Батьківщини.

Як до всенародного свята готуємося ми до цієї події.

С. КОВАЛЕНКО,
секретар виборчої комісії
дільниці № 402/122.

НА ФОТО: в агітпункті університету старший агітатор Т. П. Ананченко, секретар виборчої дільниці № 402/122 С. Г. Коваленко, агітатор Т. Л. Бірюкова, секретар виборчої комісії дільниці № 406/126 І. В. Хецеліус, відповідальна групи агітаторів Л. І. Харченко і агітатор В. Д. Коротков звіряють списки.

Фото О. ЛЕВІТА.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ = В ОБСТАНОВЦІ ДІЛОВИТОСТІ, ВИМОГЛИВОСТІ

ЗВІТИ І ВИБОРЫ
В ПАРТОРГАНІЗАЦІЯХ

ЮРИДИЧНИЙ

Звітно-виборні збори—завжди подія першочергової значимості в житті кожної партійної організації. Звіти комуністів—це завжди серйозна розмова про успіхи та недоліки, про ті завдання, що належить вирішувати в процесі всієї подальшої роботи... І головне тут—з самого початку задати зборам ділового тону, щоб розмова не зводилася до простого переліку успіхів і звершень.

Діловість, затікавленість комуністів у вирішенні всіх проблем, детальній аналіз всіх ланок своєї роботи—саме це було відзначальною рисою зборів комуністів юридичного факультету.

Партійна організація юрфаку—найбільша в університеті. Гут налічується 134 комуністи. Це велика сила, і тому високі вимоги ставляться перед ними, тому їй така відповідальність падає на кожного комуніста юрфаку у справі втілення в життя рішень партії, посилення марксистсько-ленінського

виховання студентської молоді, активізації наукових досліджень у галузі права, у впровадженні досягнень правової науки.

І комуністи юрфаку домоглися значних успіхів у постановці внутріспартійної і політико-виховної роботи, в організації наукової і учебової роботи факультету, у пропаганді правових знань серед трудящих міста й області.

Та не успіхи були темою зборів. Недоліки, які треба ліквідувати, завдання, на які потрібно спрямувати свої зусилля,—ось що турбувало комуністів.

Саме цим—прагненням не застосовуватися на досягнутому, а йти далі, усуваючи всі недоліки, підвищувати рівень всієї роботи—і була просякнута звітна доповідь секретаря партбюро І. В. Михайлова.

Які ж завдання, які проблеми стоять перед комуністами юрфаку?

Це, по-перше, проблема підвищення успішності студентів—адже в минулу зимову сесію рівень успішності на стаціонарі знизився на 4,5 процента. Причина цього, зокрема, полягає в ослабленні контролю з боку деканату, кафедр і агітаторів курсів за відвідуванням занять студентів.

Потрібно поліпшити весь учбовий процес на факультеті, його ритмічність, удосконалити учбові питання кафедр, домогтися стабільності розкладу. Вимагає вдосконалення і поточна атестація, уміле проведення якої сприяє підвищенню успішності. На порядку денного гостро постає питання ширшого зачленення студентів до участі у науковій роботі за планами кафедр. З цією ж метою потребує дальшого творчого впровадження юридичної освіти в нашій країні.

Необхідно також активізувати роботу методологічного семінару

Мають бути усунені також недоліки у роботі факультетської школи молодого комуніста.

Вимагають свого вирішення деякі питання постановки виховної роботи зі студентами, окрім викладачів мало що турбується про побут студентів, мало цікавляться їх життям у гуртожитках.

Про це відверто, принципово, в обстановці високої вимогливості говорили у своїх виступах комуністи М. Єльчанинов, П. Музиченко, В. Балух, В. Сурилов, В. Попков, Ю. Червоний, І. Середа, О. Лобунець.

Комуністи факультету вірно розуміють ті завдання, що стоять перед ними, відзначив у своєму виступі член парткому університету Н. Якупов, і головне—сповнені нагріння успішно вирішувати їх. В цьому запорука подальших успіхів.

Збори прийняли розгорнуте рішення, спрямоване на дальнє поширення роботи партійної організації юрфаку у світлі зростаючих вимог партії до вдосконалення юридичної освіти в нашій країні.

Було обрано новий склад партійного бюро.

Новообрane бюро провело своє перше організаційне засідання. Секретарем партбюро знову обрано доцента І. В. Михайлова.

Г П П: ДОБРІ ПІДСУМКИ

Виступаючи на XVII з'їзді ВЛКСМ, Л. І. Брежнєв підкреслив, що зараз, як ніколи гостро, стоїть питання про розширення і поглиблення знань молоді, удосконалення марксистсько-ленинської освіти. У цьому відношенні велике значення має в університеті громадсько-політична практика. Вона не тільки сприяє розширенню, поглибленню знань студентів, але й дає можливість випробувати, застосувати одержані нами знання на практиці. Зараз на всіх факультетах підбиваються підсумки громадсько-політичної практики, комсомольці і комуністи звітують про свою роботу.

Значну увагу проведенню громадсько-політичної практики надавали партійна й комсомольська організації на історичному факультеті.

Студентам-історикам є про що звітувати. Чимало з них проходили практику в Центральному районному комсомолу, в школах міста Одеси, були активними учасниками університетської школи молодого лектора.

Добре попрацювали в районі комсомолу студенти істфаку А. Федченко, Л. Каракук, З. Панченко, З. Юрченко, І. Апедченко та інші.

За час проходження громадсько-політичної практики в Центральному районі комсомолу студенти брали участь в роботі відділу пропаганди і культурно-масової роботи, перевіряли роботу деяких комсомольських організацій міста, організовували рейди «Комсомольського прожектора», брали участь в організації районних семінарів пропагандистів комсомольської політосвіти.

Цікавою була практика у студентів І. Хлистової, О. Строганової, Л. Семенової, В. Топкової, А. Барабанової. Дівчата працювали в 52-ї одеській школі. Проходження ГПП в школі було корисним для нашої майбутньої роботи як викладачів, говорить студентка III курсу Олена Строганова.

Спочатку були деякі труднощі у роботі з учнями. Але велику допомогу нам надавали вчителі шкіл. Дівчата проводили збори. Залучали до роботи своїх однокурсників Ю. Белоенко, Ю. Розуменко, які розповідали учням про історію нашого університету, про археологію, про проблеми сучасного спорту.

На одне із засідань інтерклубу школи була запрошена аспірантка ОДУ із Чілі Сара Агільєра Моралес. Наши студенти підготували КВВ, випустили стіннівку, присвячену 30-річчю визволення Одеси.

Студенти, які проходили практику в школі, думають, що непогано було б, якби більшість студентів в майбутньому працювала в школах.

ГПП Ю. Белоенко, В. Діденко, І. Хлистова, В. Сорока, К. Григор'єва й інші проходили в університетській школі молодого лектора.

За путівками Одеского обкому комсомолу студенти виїжджали читати лекції в Іванівський район. Наприклад, Ю. Белоенко прочитав 8 лекцій: «Програма миру в дії», «Зовнішня політика СРСР на сучасному етапі» та інші. За прочитані лекції студенти одержали добре відгуків і подяки від Іванівського райкому комсомолу і Одеского обкому комсомолу.

Університетська школа молодого лектора планує в наступному році залучити ще більше студентів до прочитання лекцій в районах Одеської області і міста.

В. ПЛАВИЧ,

комсорг III курсу істфаку.

НА ВИСОКОМУ РІВНІ

Важливу роль у підвищенні теоретичного рівня кожного спеціаліста відіграють методологічні семінари, які мають за мету поглиблення знань діалектичного матеріалізму—методу і філософської бази для вирішення складних проблем пізнання.

В основу роботи методологічного семінару для лаборантського складу була покладена книга «Сучасна біологія і філософія» (М., 1973), написана колективом біологів і філософів, яка представляє великий інтерес у дискусійному плані. По цій темі було проведено 8 семінарів, заступано 10 доповідей.

Найбільший інтерес викликала

тема «Взаємодія наук і їх методів у пізнанні живого». На цю тему були зроблені і обговорені такі доповіді: «Принципи історизму, експеримент і теорія у біології» (доповідач В. М. Малаховська, Прікачікова), «Редукціонізм і інтегратизм у молекулярній біології» (доповідач В. Л. Базеліян), «Молекулярна біологія у світі діалектико-матеріалістичної філософії» (доповідач Л. А. Соломенікова). Для участі в обговоренні цих проблем був запрощений кандидат хімічних наук С. А. Андронаті, який виступив з цікавим по-відомленням «Про принципи пошуку нових лікарських засобів».

Живо пройшло обговорення до-

повіді лаборанта кафедри біохімії В. М. Балаяна на тему «Системно-структурний підхід у пізнанні живого». Концепція рівнів основних форм організації біосистем. Вона зроблена на високому теоретичному рівні з використанням великої кількості робіт біологічного і філософського характеру. Крім єдиної загальної теми, на семінарі обговорювали і таку проблему як «Соціальний аспект взаємодії суспільства і природи». Цікаві проблемні повідомлення з цієї тематики зробили товариши В. Тетянник, В. Мінуріна, В. Чуйко.

Загалом відповідомлення робилися і обговорювались на висо-

кому ідеїно-теоретичному рівні. Недоліком було погане відвідування.

У наступні активізації слухачів у наступному році можна розглядати обєднання семінару лаборантів і викладачів, створення єдиних семінарів, де початківці в науці (співробітники) могли б учитися обговорюючи методологічні проблеми сучасної біології у спеціалістів, які зробили великий внесок у розвиток біології, що значно підвищило б вимогу лаборантів до себе і своїх колег.

Л. МОЖЕГОВА,
керівник семінару,
ст. викладач кафедри філософії

ЙДЕ ЗАХИСТ ДИПЛОМІВ

Голова державної екзаменаційної комісії професор В. В. Маляров задоволений. На відмінно захищає дипломну роботу випускник фізфаку Сергій Ротнер.

На знімку: зліва направо — випускники фізичного факультету, які захистили на відмінно свої дипломні роботи, Людмила Стулій, До Ван Тюонг (ДРВ) та Тетяна Свидерська.

Фото О. ЛЕВІТА.

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

2

**СЕСІЯ
КРОКУЄ
ПО
ФАКУЛЬТЕТАХ**

НА ВЕЧІРНЬОМУ

Залікова сесія на філологічному вічірньому розпочалася з 30 травня.

Першокурсники українського та російського відділів склали заліки з іноземної, латинської мов, українського (російського) правопису. Другокурсники склали заліки з іноземної, української (російської) мов та російської (української) літератур, а третьокурсники цих відділень склали заліки з іноземної, української (російської) мов, історичної граматики, української, російської літератур.

Четвертоокурсники, склавши залік з українською (російською) літератур, вже склали перший іспит з іноземної мови. Грун-

ТАК ТРИМАТИ!

Відбулося кроюче засідання по юридичному факультету. Тільки-но завершилася залікова сесія, і студенти востаннє гортають конопекти і підручники, готовуючись вже до екзаменів...

Сьогодні — перший іспит у другокурсників. Невеличкою купиною з'ясувалися студенти першої групи біля дверей аудиторії, де приймає екзамен з кримінального права доцент Г. О. Крючков.

Друга група складає іспит з постікономії доценту Д. О. Драгомарецькому. У третьої групи — екзамен з земельного

права. Його приймає доцент Г. Ф. Ясинська.

А першокурсники вже склали один екзамен — з історії КПРС. У залікових книжках — «добре» і «відмінно». Так тримати!

Готовиться до екзаменів студенти третього, четвертого курсів...

Свої останні іспити примилють перед Державною екзаменаційною комісією п'ятикурсники...

Іде сесія. I він зустріє студентів зараз спрямовані на якомога кращу здачу екзаменів — іхнього звіту перед Батьківщиною.

Екзамен з математичних методів у геології.

Іспит складає студентка II курсу геолого-географічного факультету Марія Германова, викладач — О. Г. Ліходедова.

Фото О. ЛЕВІТА.

Л. РЯБУХА.

ФАХОВА СПРЯМОВАНІСТЬ

Останні вказівки Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР надають право вченим радам і ректорам вузів визначити зміст учебних і виробничих практик і встановлювати графік їх проведення в залежності від особливостей профілю факультету і місцевих умов.

А це дає можливість і в програму педагогічної практики, що проводиться нашим університетом, вносити зміни, спрямовані на піднесення її науково-педагогічного змісту і надавати усій практиці більшої фахової спрямованості.

Особливо це важливо зараз, коли відбуваються значні зміни у школі, і коли на університеті покладено завдання готовувати не тільки вчителів шкіл, а й викладачів технікумів і вузів.

Вже минув час банальних розмов про значення педагогічної практики і важливість педагогічної підготовки студентів університету. Нові навчальні плани університету дають можливість належним чином готовувати студентів психологічно і в педагогічному відношенні до роботи в школі.

Слід відзначити, що й на фахових кафедрах університету стали більше надавати значення педагогічній підготовці студентів своєї спеціалізації. А це позначається і на ставленні студентів-випускників до розподілу їх на місця роботи. В цьому році, наприклад, університет значно наблизився до повного виконання заявок Міністерства освіти на молодих вчителів з університетською освітою.

У березні цього року пройшла у нас науково-практична конференція, присвячена удосконаленню педагогічної практики.

На відміну від минулих років, на конференції не було доповідей загального плану. Комісія з педагогики вищої школи спланувала програму конференції в такий спосіб, щоб виявити те нове і корисне для всіх, що є на окремих факультетах. І в певній мірі конференція досягла цієї мети. Всі доповіді були спрямовані на те, щоб знайти конкретні шляхи до злагодження творчого змісту педагогічної практики і пов'язати її програму і організацію з виконанням тих нових заходів, що проводить останнім часом університет, — громадсько-політична практика, учбово-дослідні роботи тощо.

Зумінімося коротко на окремих доповідях.

Керівник педагогічної практики історичного факультету доцент П. А. Некрасов переконливо пояснив, що студенти-практиканти

більш творчо і цілеспрямовано працюють в школі в час педагогічної практики, коли мають від фаху конкретне науково-методичне завдання (дослідну тему).

Це дає можливість не формально

виконувати програму практики, а

поглиблено вивчати і досліджувати

якесь конкретне питання навчальної чи виховної роботи.

Досвід історичного факультету також доводить, що такі завдання мають бути не загально-педагогічними, а науково-методичними. Тому доцільно, щоб тематику таких завдань готовував викладач відповідної методики разом з представником кафедри педагогіки, а затверджував її декан факультету.

Від філологічного факультету з доповідю виступила доцент Т. В. Чередниченко. Її виступ був присвячений новому і складному питанню — як поєднати програму педагогічної практики з виконанням

громадсько-політичної практики.

Досвід з цієї проблеми ще малий. Але вже є підстави говорити, що студенти-практиканти вміють сполучати перше і друге завдання. Важливо тільки, щоб це поєднання було не штучним, а природним. Досвід філологів показує: якщо завдання з програми громадсько-політичної практики за своїм змістом і характером має педагогічний напрям, то штучності не буде. Практикант спроможний виступити з доповідю перед учнями чи батьками, провести бесіду на етичну або політичну тему, і це дає значну користь у педагогічній громадській підготовці

студента.

Про досвід творчальний досвід фахових кафедр хімічного факультету розповіла старший викладач Н. Т. Пресняк. Кафедри хімії мають широкі зв'язки з вчителями школ і учнями, надають їм постійну науково-методичну допомогу, працюють школи «Юного хіміка», проводяться спільні заходи кафедр і вчителів хімії. А це в свою чергу дає можливість всій навчально-виховній роботі на факультеті надавати потрібної педагогічної спрямованості.

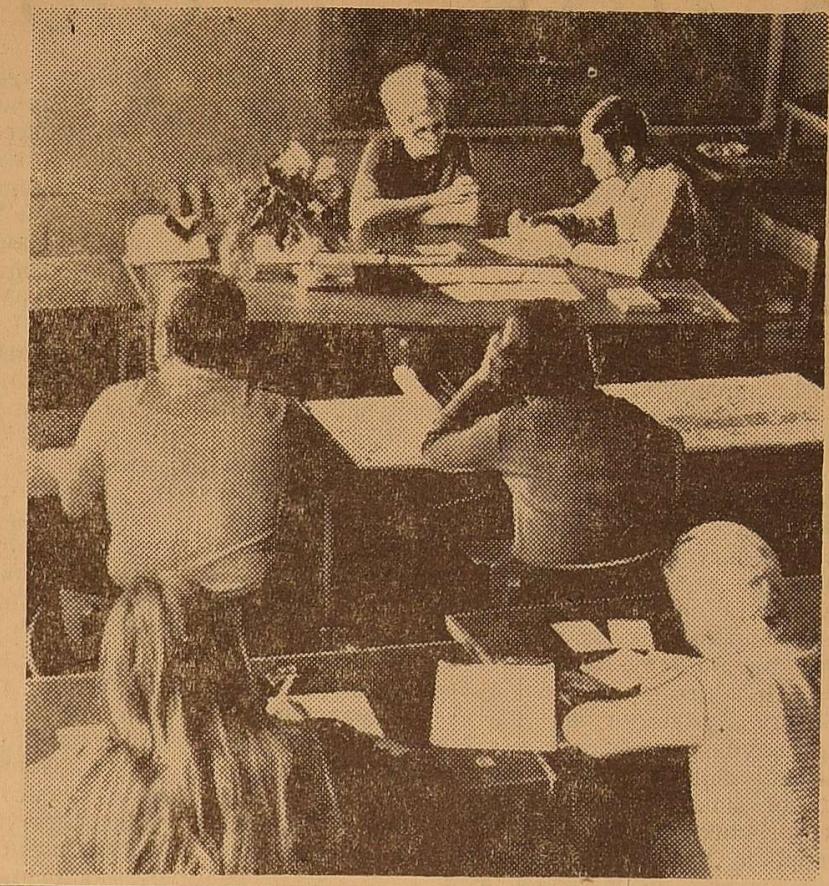
Про досвід творчальний досвід фахових кафедр хімічного факультету розповіла старший викладач Н. Т. Пресняк. Кафедри хімії мають широкі зв'язки з вчителями школ і учнями, надають їм постійну науково-методичну допомогу, працюють школи «Юного хіміка», проводяться спільні заходи кафедр і вчителів хімії. А це в свою чергу дає можливість всій навчально-виховній роботі на факультеті надавати потрібної педагогічної спрямованості.

Позитивний досвід використання технічних засобів і програмованого навчання студентами-практикантами механіко-математичного та інших факультетів був висвітлений у доповіді доцента К. А. Норкіна. І зараз в університеті є значні можливості всім факультетам проваджувати нові засоби в навчальному процесі школи. Важливо тут не тільки те, що студент

крає і більш цікаво для учнів проведе залікові уроки, а й те, що

конференція показала, що на факультетах є цікавий досвід підготовки студентів до педагогічної роботи і цей досвід корисний для всіх. Крім того, було видно, що у нас є ще багато невикористаних можливостей для творчого злагодження педагогічної практики. І в плані кращого їх використання мають працювати факультети і кафедри.

І. КОБИЛЯЦЬКИЙ,
голова комісії з педагогіки
вищої школи.

ПРАЦЮЄ ГУРТОК МЕТОДИКИ

Невеличка кімната, яку зі всіх членів птахів. Досить сказати, що чотирьох сторін оточують експонати, наочні посібники. Іх багато. Панорама морського дна, річкових плавнів, лісової хащі... Два містичні підвісні акваріуми з оригиналною композицією... Чучела птахів, риб... Експозиція «Яку користь приносять птахи...» Колекції комах, трав'янюстів рослин...

Успіхам нашого гуртка сприяє те, що у нас умілій керівник — кандидат біологічних наук Лариса Юхимівна Бешевлі.

До кожного свята, огляду ми завжди готуємо стенді, плакати, оформлені святкові колони.

Все це — наше будні, в яких чергуються лекції, семінари, колоквіуми з практичною роботою в гуртку.

А як відпочиваємо? В неділю, тільки-но вранці сонце займається над обрієм, ми виїжджаємо за місто, в степ чи в ліс і там зустрімо той матеріал, що буде потрібен нам для виготовлення різних посібників.

Спілкування з природою... Ми вчимося читати її велику, таємницу язичників.

І весь цей багаж знань, набутих тут і в гуртку, ми візьмемо з собою в школу. Ми навчимо дітей любити і розуміти природу, поважати працю людини.

У нашому кабінеті висить стенд зі словами великого педагога А. С. Макаренка: «Неможливо навчити людину бути добрим музикантом, художником, фрезерувальником, якщо дати їй лише книжку в руки, якщо вона не буде бачити красок, не візьме інструмент, не стане за верстат. Біда мистецтва виховання в тому, що навчити виховувати можна лише на практиці, на прикладі».

Ці слова можна поставити епіграфом до всієї нашої роботи.

Т. ОСАДЬКО, П. НАУМЕНКО, В. КРАВЧІК, В. РОМАНЮК,
студенти-гуртківці.

ЦІКАВО І КОРИСНО

«В. І. Ленін і мирне співіснування, аспекти і проблеми, історія і сучасність» І. Коваль, «Американо-китайські відносини на сучасному етапі» В. Яцькова, «Роль націоналістичного фактору в арабському національно-визвольному русі» І. Юсупової та інші.

На засіданнях гуртка немає байдужих. Всі присутні беруть активну участь в обговоренні пропонованих тем, висловлюють свої критичні зауваження, побажання.

Гуртківці орієнтовані на те, щоб готовувати себе до виступів перед заводською, колгоспною, шкільною аудиторією, щоб наша наукова робота стала своєрідною підготовкою громадсько-політичної практики. В тому числі — і в період літніх канікул. Повернущися і вірсія з птітівкою про прочитану кожного із їх.

І. ДРОЗДОВСЬКИЙ,
студент I курсу істфаку.

З ПОЧЕСНОЮ МІСІЄЮ

З кожним роком змінюються зв'язки між Одеським державним університетом і вузами зарубіжних країн. Наші співробітники і студенти виждають у зарубіжні вузи на викладацьку і перекладацьку роботу, для надання допомоги в організації навчального процесу, участі у міжнародних наукових конференціях, симпозіумах і іздах.

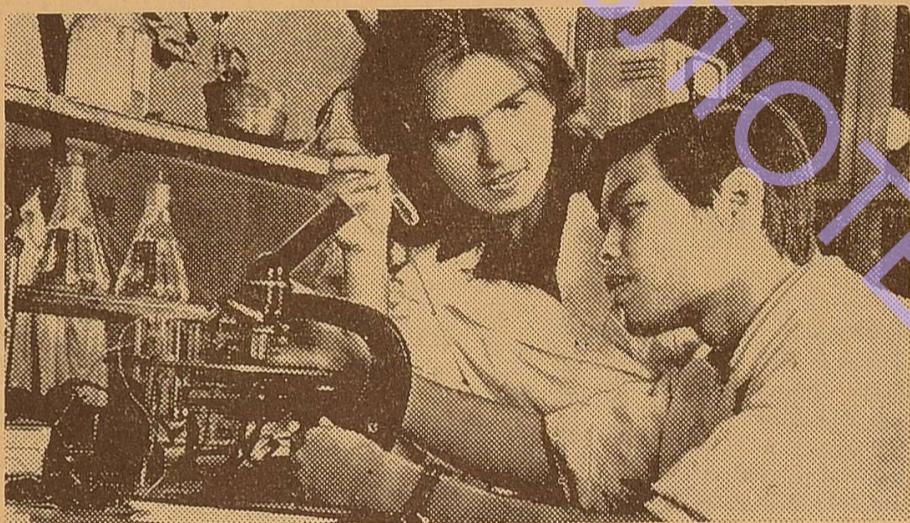
До нас в університет приїжджають співробітники і студенти зарубіжних вузів на наукову роботу, наукову стажировку, навчання в університеті і аспірантуру.

Про все це нам розповів співробітник Одеського держуніверситету Ф. О. Лесницький.

Як вірних друзів, тепло зустрічають наших викладачів за кордоном. Вони користуються великом авторитетом, близьче знайомлять іноземців з культурою, побутом радянських людей. Нерідко про них з'являються вразливі відгуки у зарубіжній пресі. В них відзначається ерудиція наших викладачів, відмінне знання історії, культури народів зарубіжних країн. Наприклад, у газеті «Правда», органі Західночеського обласного комітету Комуністичної партії Чехословаччини, була опублікована стаття «Прекрасна душа радянської людини» — про викладача кафедри російської мови Одеського університету кандидата філологічних наук Л. Ф. Баранник. Людмила Федорівна працювала у Пльзенському педагогічному інституті в Чехословаччині.

Під час перебування в цій країні тій вдалось зав'язати дружні взаємини з викладачами і студентами цього інституту, відбулось багато гарячих зустрічей. Враження від цих зустрічей надовго зберігатимуться у пам'яті.

У м. Нирканах Л. Ф. Баранник брала участь у святкуванні місячника чехословако-радянської дружби.

ЗАХИСНИЙ ВАРІАНТ

Довірливий читач, певно, подумає, що мова піде про футбол. Автор одразу ж відповіє: у цьому прекрасному виді спорту страшенно кохахеться і шалено радіє, коли виграє «Чорноморець». Та більш серйозна справа змушує його опановувати іншу тему.

Щоб не інтригувати читача, розкриємо одразу зміст заголовку. Мова йтиме не про футбол, а про університетське життя. У ролі ж любителів захисних варіантів, на жаль, виступають викладачі нашого вузу, велими поважні і статевні люди. Більше того, професори. І захищають вони не наукові переконання, не інтереси рідного вузу, а своє майно. Захищають не від грабіжників чи якихось нахаб, що намагаються зробити замах на їхнє добро, а... від студентів, університетської промадськості. Прикро, але так.

Г'ята місців тому мало розпочали будівництво дев'ятиповерхового університетського гуртожитку. Кажу мало розпочатись, бо його не розпочато ж досі. Саме з вини тих самих захисників. На перешкоді стали власники гаражів, які навідіріз відмовились звільнити місце для будівельного майданчика. Університет вже півроку сплатує штрафи будівельним організаціям, які не можуть приступити до роботи через оті гаражі, що стоять, як сіль в оци.

Будівельними організаціями, хоч вони і підірвали свій авторитет на спорудженій корпусу гуманітарних факультетів, можна поспівчувати. Для роботи потрібна вільна територія, а вона ж досі дивиться у небо неподихними схованками для «засобів руху».

Щоправда, не всі з одніаковим запалом відстоюють своє майно. Серед хазіїв гаражів були люди, для яких інтереси університету стоять вище, ніж особисті. Згадаємо, принаїдно, як З. В. Барська, доцент Я. Я. Нейдорф та інші без зайвих розмов, одразу ж, прибрали гаражі. Примітад вартий по адміністрації:

Соціалістичної Спілки Молоді, відмічається у чеській газеті, наступила глибока тиша, кожне її слово западло в душу. Всіх підкорило її знання чеської історії, літератури і народних героїв Чехословаччини. Вона цікава розповідала чеським друзям і про рідну країну, її визначні місця, що чарують своєю красою, про життя і працю радянських людей, про революційні традиції, бойову і трудову славу м. Одеси.

Побувавши на звітно-виборних зборах членів Соціалістичної Спілки Молоді, вона із знанням справи розповіла про роботу комсомольців нашого міста, про інтернаціональне виховання радянської молоді.

На конференції Спілки чеських жінок району Пльзень-північ Людмила Федорівна говорила про громадсько-політичну роботу жінок Одеси. Від ЦК Спілки чеських жінок їй було вручено почесний знак «Лидицька роза» і книгу Густі Фучікової з її автографом.

Всюди, де її доводилось бути, вона знаходила широкі друзів. Її влаштовували братерський прийом. Зачаровано слухали чеські друзі розповіді цієї доброзичливої людини. Велику повагу, авторитет, любов заслужила свою працею, чуйністю, знанням справи викладач нашого університету.

Ми розповіли лише про одного з викладачів, які працюють за кордоном. Багато співробітників тільки Одеського держуніверситету працюють у різних країнах світу, маючи одну мету — надання дружньої допомоги вузам цих країн, зміцнення дружби і муру на Землі. До університету часто надходять листи, у яких висловлюється щира подяка нашим співробітникам за їх благородну працю.

К. ПАВЛОВА.

Студентів V курсу біофаку Вікторію Ольшанецьку та в'єтнамського студента Во Хонг Няня можна зустріти у лабораторіях кафедри біохімії не тільки у часи заняття. Вони віддають вільний від заняття час науковим пошукам. На змінку: Вікторія Ольшанецька та Во Хонг Нянь в одній із лабораторій кафедри біохімії. 10 червня вони захистили на «відмінно» дипломні роботи.

Фото О. ЛЕВІТА.

Фейлетон

— Неваже є справді подумали, що ми добровільно віддамо ключі?

Що ж, власникам гаражів теж можна поспівчувати. Але попри все хілийне гуманне співчуття автор керується одним непорушним принципом нашого радянського способу життя — ставити громадські інтереси вище, ніж свої власні. Ось тут виникає та сама ситуація, коли допримання цього святого принципу було б доречним. Звичайно, для того треба піднятись над своїм «я», хоч воно й відзначене титулами і науковими званнями.

Мимоволі пригадується виступ проктора університету професора О. В. Богатського перед студентами у гуртожитку № 5. В уяві слухачів тоді (весіння минулого року) маливався чудовищний споруда студенського гуртожитку. Дев'ятирічний!

Все тече, все змінюється... Залишилось незмінним тільки одногараж, які стоять, місцами символи принципової мужніно-непохитності професорів. Ми, однак, думамо, що подібну принциповість варто проявляти в інших ситуаціях...

Чає ставити крапцю. Бо, маєть, і цей гаєтній удар не зрушить з місця гранітно непорушні гаражі. І не примусить захисників свого майна зрадити свої принциповості.

Та незважаючи на все, автор оптиміст і вірить, що професори успішно зможуть посадити в залежності від «наявності вільних місць в автобусі».

«Два місяці вігорі, чотири вини», — тільки і скаже кондуктор, і рівно 6 чоловік увійдуть в автобус, а решта залишиться чекати наступного. Із цього працює наїді, і ніде не робиться виняток.

В англійському фільмі «Женщина в халаті», сумному і сентиментальному, випущеному у 50-ті ро-

ки, є один цікавий епізод, на який я, призваний, не звернув ніякої уваги, коли дивився його в одеському кінотеатрі імені Котовського, задовго до поїздки в Англію. У фільмі йде розповідь про те, як дружина дрібного службовця дізнається про зраду чоловіка. Паніка, що її охопила, і розгубленість поступово змінюються рішеністю повернути чоловіка у сім'ю, викликати у нього інтерес до себе. Насилу відірвавши від свого скруненного сімейного бюджету дівчинку фунтів стерлінгів, вона відправляється у дорогу парикмахерську і робить зачіку у найкращого майстра. На відміну від інших клієнтів цього парикмахера, які прибули туди на розкішніх автомобілях, наша геройня біжить на автобус. І тут трапилася непередбачена і трагічна — пішов дощ. Укритися ніде. Щоправда, чекати її довелось недовго. До зупинки підйшов автобус і всі поганяються: щось

Як і тоді, коли ми вперше опинилися на тротуарі Оксфорд-стріт і були самі частиною цього потоку, з'явилось почуття якості театральності. Взагалі це почуття з'являється як тільки приїжджає у цю країну, і довго не покидаває. Тут, на Оксфорд-стріт до відчути театralності додається інше почуття: щось

ДОБРА I З ВІДРЯДЖЕНЬ ДАЛЬНІХ НЕДОБРА АНГЛІЯ

нагадувало тут балет. Яскравий і часом дуже незвичайний одяг учасників цієї мальовничої вистави збільшував це відчуття.

Давно помічено, що життя сучасного міста притаманний свій особливості, майже музикальний ритм.

В існуванні цієї мелодії переважає кожного разу, коли за п'ятірі години літаком долаєш відстань у 1500 кілометрів і прилітаєш з Одеси з її підкresлено повільним і разом з тим метушливим ритмом у ділову, енергічну і дуже динамічну Москву. Дасить лише виходячи з автобуса-експреса, що доставив вас із Внуково до центру Москви, озирнутися по сторонам і побачити юрби людей, які вілевено і по-хазайськи поспішають кудись. Має своє не схожу на інші міста мелодію і Лондон. Цю мелодію ми вперше відчули, сидячи на другому поверхі червоного лондонського автобуса.

Лондонський автобус... Це не тільки засіб пересування. Це і варта уваги пам'ятка. Тільки в Лондоні автобуси червоного кольору. Навіть тут автобуси, що з'являються столицею з невеликими містечками, розташованими поблизу Лондона, які давно вже вважаються передмісттям, не мають права бути червоними. Іх фарбуєть у інші кольори. Теж саме в інших містах країни. У кожному місті — свій кольор. Лондонські автобуси дуже зручні і комфортабельні. Захоплює майстерність і витримка англійських водіїв, цього численного загону робітничого класу. Дивує, як спритно управляють вони високими двоповерховими машинами на вузьких вулицях міста. Дивує й те, як точно за розміром, повільно під'їжджають ці міські мастионти до автобусних зупинок. Відвідувачі злоб'язані кондуктори, які за зміну набігають не один десяток кілометрів вгороу вниз по сходах, встигаючи при цьому не тільки помітити і запам'ятати, скільки вільних місць на кожному поверхі, але й пошуквати з пасажирами.

Важливу роль у цьому відіграють школи, різні клуби і спеціальні невеликі драмколективи, які організують місцеві органи освіти. В Англії майже немає дитячих театрів. У всій країні є лише один театр «Белгрейд» у м. Ковентрі, який не тільки ставить п'єси і різні спектаклі для дітей і школярів, а проводить певну роботу по естетичному і моральному вихованню школярів. Частиною цієї роботи є створення невеликих драматичних колективів у складі кількох акторів, які відвідують школи і розігрюють перед учнями побутові сценки, а потім організовують обговорення поведінки персонажів — учасників цих сценок. Успіх сценок-диспутів настільки великий, що і в інших районах країни місцеві органи освіти разом з драматургами і любительськими студентськими драмколективами педагогічних колективів стали широко застосовувати таку форму виховання. манер і навічок ввічливі поведінки.

Чималу роль відіграє також явище, як «масова культура», яка наслідуеться в Англії якскраву називу «кен-ді флюс», що в перекладі означає особливий вид наслод, так звану «цукрову вату», яку звичайно придають на ярмарках, у місцях масових розваг і т. п. Цим словом чачають позначають також низько-пробну літературу, яскраве і не-пристойне видовище, мета якого не залучити до мистецтва, до культури, а лише «згаяти час».

(Закінчення буде).

(Продовження. Початок див. у минулому номері).

Редактор
О. ГОНТАР.

3 повагою —
Василь
БУДЬЛАСКА ПРИБЕРИ ГАРАЖ.